

USTAWA O WYROBACH BUDOWLANYCH

Komentarz

Helena Kisilowska, Joanna Smarż

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

USTAWA O WYROBACH BUDOWLANYCH

Komentarz

Helena Kisilowska, Joanna Smarż

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 marca 2017 r.

Recenzent

Prof. nadzw. dr hab. Stanisław Grobel

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne i łamanie

Violet Design Wioletta Kowalska

Poszczególne części komentarza napisały:

Helena Kisilowska – uwagi wstępne, art. 1–15a, 34–42

Joanna Smarż – art. 16–33

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-258-8

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Przedmowa	15
Uwagi wstępne	17

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych	21
---	-----------

Rozdział 1

Przepisy ogólne	23
Art. 1. [Przedmiot regulacji]	23
Art. 2. [Definicje legalne]	26
Art. 3. [Rada wyrobów budowlanych]	40

Rozdział 2

Wprowadzenie do obrotu lub udostępnianie na rynku krajowym wyrobów budowlanych	42
Art. 4. [Wprowadzanie do obrotu]	42
Art. 5. [Wpływ norm zharmonizowanych]	46
Art. 6. (uchylony)	54
Art. 6a. [Polskie Centrum Akredytacji]	55
Art. 6b. [Wyznaczanie JOT]	56
Art. 7. (uchylony)	66
Art. 8. [Oznakowanie znakiem budowlanym]	66
Art. 9. [Krajowe oceny techniczne]	122
Art. 10. [Dopuszczenie do jednostkowego zastosowania]	132

Rozdział 2a

Obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów i sprzedawców w zakresie

wyrobów budowlanych znakowanych znakiem budowlanym	137
Art. 10a. [Obowiązki producenta]	140
Art. 10b. [Upoważnieni przedstawiciele producenta]	142
Art. 10c. [Obowiązki importera]	144
Art. 10d. [Obowiązki sprzedawcy]	145

Rozdział 3

Organy właściwe w zakresie kontroli i postępowania administracyjnego w sprawie wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych

na rynku krajowym oraz obowiązki tych organów	147
Art. 11. [Struktura organów administracji publicznej właściwych w sprawach wyrobów budowlanych]	147
Art. 12. [Zakres obowiązków organów kontroli i nadzoru]	153
Art. 13. [Prawa i obowiązki WINB]	158
Art. 14. [Prawa i obowiązki GINB]	164
Art. 14a. [Współdziałanie organów]	174
Art. 15. [Krajowy Wykaz Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych]	175
Art. 15a. [Kompetencje Prezesa UOKiK]	182

Rozdział 4

Kontrola i postępowanie administracyjne w sprawie wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym wyrobów budowlanych

187	
Art. 16. [Wszczęcie kontroli]	187
Art. 17. [Przeprowadzenie kontroli]	196
Art. 18. [Uprawnienia kontrolującego]	206
Art. 19. [Tajność informacji]	216
Art. 20. [Prawo wstępu na teren jednostki kontrolowanej]	222
Art. 21. [Protokół kontroli]	227
Art. 21a. [Odrębny protokół]	232
Art. 21b. [Sprostowania w protokole]	235

Art. 22.	[Możliwość dokonania zabezpieczenia dowodów]	238
Art. 22a.	[Zabezpieczenie dowodów]	242
Art. 22b.	[Termin zabezpieczenia]	246
Art. 22c.	[Zabezpieczenie wyrobu budowlanego]	247
Art. 23.	[Ochrona kontrolującego]	252
Art. 23a.	[Odesłanie]	259
Art. 24.	[Upoważnienie]	271
Art. 25.	[Badanie wyrobów budowlanych]	276
Art. 26.	[Badanie pobranych próbek]	279
Art. 27.	[Upoważnienie]	283
Art. 28–29.	(uchylone)	285
Art. 30.	[Decyzja po kontroli u sprzedawcy]	285
Art. 31.	[Decyzja po kontroli u producenta]	290
Art. 31a.	[Odkupienie na żądanie]	293
Art. 32.	[Decyzja o umorzeniu postępowania]	297
Art. 32a.	[Usunięcie niezgodności po wydaniu decyzji]	301
Art. 33.	[Strony w postępowaniu]	302

Rozdział 6

Przepisy karne	310
Art. 34. (uchylony)	310
Art. 35. [Utrudnianie lub udaremnianie wykonywania czynności kontrolnych]	310
Art. 35a. (uchylony)	312
Art. 36. [Tryb orzekania]	313

Rozdział 6a

Kary pieniężne	315
Art. 36a. [Wprowadzanie do obrotu wyrobów budowlanych nienadających się do zastosowania]	315
Art. 36b. [Niezgodne z prawem oznakowanie CE albo znakiem budowlanym]	317
Art. 36c. [Brak wymaganego oznakowania CE lub znaku budowlanego]	317
Art. 36d. [Niedopełnienie obowiązku sporządzenia i przechowywania właściwych deklaracji]	318

Art. 36e.	[Brak wymaganych informacji producenta]	318
Art. 36f.	[Brak wymaganych informacji importera]	319
Art. 36g.	[Nieudostępnienie dokumentacji właściwemu organowi]	319
Art. 36h.	[Odpowiedzialność sprzedawcy za brak oznakowania]	319
Art. 36i.	[Obowiązek przechowywania próbki kontrolnej]	320
Art. 36j.	[Tryb nakładania kar]	320
Art. 36k.	[Egzekucja kar pieniężnych]	324

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przepisy przejściowe i końcowe	328	
Art. 37.	[Zmiany wprowadzone do ustawy – Prawo budowlane]	328
Art. 38.	[Zmiany w ustawie o systemie zgodności z 30.08.2002 r.]	328
Art. 39.	[Aprobaty techniczne wg nieaktualnych już przepisów]	329
Art. 40.	[Ochrona praw nabytych]	329
Art. 41.	[Obowiązywanie dotychczasowych przepisów wykonawczych]	330
Art. 42.	[Wejście w życie ustawy]	330

Załączniki

Załącznik nr 1. Wzór znaku budowlanego	332
Załącznik nr 2. (uchylony)	332

Akty prawne	333
Orzecznictwo	337
Bibliografia	341

WYKAZ SKRÓTÓW

Ustawy

- k.c. – Kodeks cywilny z 23.04.1964 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm.)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej – Kodeks handlowy z 27.06.1934 r. (Dz.U. z 1934 r. Nr 57, poz. 502 ze zm.)
- k.k. – Kodeks karny z 6.06.1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.)
- k.p. – Kodeks pracy z 26.06.1974 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm.)
- k.p.a. – Kodeks postępowania administracyjnego z 14.06.1960 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.)
- k.p.c. – Kodeks postępowania cywilnego z 17.11.1964 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.)
- k.p.k. – Kodeks postępowania karnego z 6.06.1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1749 ze zm.)
- k.p.s.w. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia z 24.08.2001 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1713 ze zm.)
- k.s.h. – Kodeks spółek handlowych z 15.09.2000 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1578 ze zm.)
- k.w. – Kodeks wykroczeń z 20.05.1971 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1094 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)

- p.bud.1994 – Prawo budowlane z 7.07.1994 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.)
- p.p.s.a. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z 30.08.2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 718 ze zm.)
- p.s. – Prawo o stowarzyszeniach z 7.04.1989 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1393 ze zm.)
- u.d.u.r. – ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z 11.09.2015 r. (Dz.U. poz. 1844 ze zm.)
- u.i.b. – ustawa o instytutach badawczych z 30.04.2010 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 371 ze zm.)
- u.k.pryw. – ustawa o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników z 30.08.1996 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 981 ze zm.)
- u.p.e.a. – ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z 17.06.1966 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.)
- u.p.t.u. – ustawa o podatku od towarów i usług z 11.03.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 710 ze zm.)
- u.s.d.g. – ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z 2.07.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1829 ze zm.)
- u.s.g. – ustawa o samorządzie gminnym z 8.03.1990 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
- u.s.o.z. – ustawa o systemie oceny zgodności z 30.08.2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 655 ze zm.)
- u.s.o.z.n.r. – ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku z 13.04.2016 r. (Dz.U. poz. 542 ze zm.)
- u.s.z.a.i. – ustawa o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa z 15.12.2000 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1725)
- u.w.b. – ustawa o wyrobach budowlanych z 16.04.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1570 ze zm.)

Rozporządzenia

- r.k.w.b. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie kontroli wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu z 2.09.2009 r. (Dz.U. Nr 144, poz. 1182)

-
- r.o.p.bhp – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z 26.09.1997 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.)
- r.p.w.b. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym z 23.12.2015 r. (Dz.U. poz. 2332)
- r.s.d.w.u.w.b. – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie sposobu deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym z 17.11.2016 r. (Dz.U. poz. 1966)
- r.z.p.KWZWB – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie sposobu prowadzenia Krajowego Wykazu Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych z 23.12.2015 r. (Dz.U. poz. 2342)

Akty prawne międzynarodowe

- dyr.67/548/EWG – dyrektywa Rady 67/548/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych z 27.06.1967 r. (Dz.Urz. WE L 196, s. 1) zmieniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin zmieniającym i uchylającym dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z 16.12.2008 r. (Dz.Urz. UE L 353, s. 1)
- dyr.89/106/EWG – dyrektywa Rady 89/106/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do wyrobów budowlanych z 21.12.1988 r. (Dz.Urz. WE L 40 z 1989 r., s. 12)

- dyr.98/34/WE – dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych z 22.06.1998 r. (Dz.Urz. WE L 204, s. 37)
- dyr.1999/45/WE – dyrektywa 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych z 31.05.1999 r. (Dz.Urz. WE L 200, s. 1)
- rozp.305/2011 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG z 9.03.2011 r. (Dz.Urz. UE L 88, s. 5, ze zm.)
- rozp.765/2008 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 z 9.07.2008 r. (Dz.Urz. UE L 218, s. 30)
- rozp.REACH – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE z 18.12.2006 r. (Dz.Urz. UE L 396, s. 1, ze zm.)
- TFUE – Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wersja skonsolidowana (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47)

Czasopisma

Dz.U.	– Dziennik Ustaw
Dz.Urz. UE/WE	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej/Wspólnot Europejskich
LEX	– System Informacji Prawnej LEX
M.P.	– Monitor Polski
MoP	– Monitor Prawniczy
PiP	– Państwo i Prawo
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
PS	– Przegląd Sądowy
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSS	– Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
SC	– Studia Cywilistyczne
Zam.Pub.Dor	– Zamówienia Publiczne Doradca
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Inne

BIP	– Biuletyn Informacji Publicznej
EFTA	– Europejskie Porozumienie o Wolnym Handlu
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
EOTA	– Europejska Organizacja do Spraw Ocen Technicznych
GINB	– Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
GUNB	– Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
JOT	– Jednostki Oceny Technicznej
KE	– Komisja Europejska
KWZWB	– Krajowy Wykaz Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
PCA	– Polskie Centrum Akredytacji

PE	– Parlament Europejski
PINB	– powiatowy inspektor nadzoru budowlanego
Prezes RM	– Prezes Rady Ministrów
Prezes UOKiK	– Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Rada UE	– Rada Unii Europejskiej
RP	– Rzeczpospolita Polska
RWB	– Rada Wyrobów Budowlanych
SKB	– Stały Komitet ds. Budownictwa
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
UE	– Unia Europejska
UOKiK	– Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WE	– Wspólnoty Europejskie
WINB	– wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny
zał.	– załącznik

PRZEDMOWA

Bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo wyrobów budowlanych, jest dziś w coraz większym stopniu uzależnione od posiadanej wiedzy i zastosowanych technologii. Jest też coraz bardziej narażone na zagrożenia różnego rodzaju. Dlatego tak ważne są właściwe przepisy prawa chroniące zdrowie, życie i mienie obywateli. Nie wystarczy jednak dobre prawo. Ważna jest jego znajomość i stosowanie. Oddawana do rąk Czytelników monografia będąca komentarzem do obowiązującej w Polsce ustawy o wyrobach budowlanych ma za zadanie wyjaśnić istotne problemy, wskazać możliwe trudności, ułatwić stosowanie i zrozumienie ustawy i przepisów wykonawczych.

Budownictwo i wyroby budowlane w dużym stopniu decydują dziś o kierunkach rozwoju społecznego i gospodarczego. Dlatego też tak ważne jest, aby był to rozwój trwały, zrównoważony i bezpieczny. Bardzo duży wpływ na kształtowanie prawa polskiego i postaw proekologicznych ma dziś ustawodawstwo UE. Europa z racji swego geograficznego położenia i rozwoju jest szczególnie zainteresowana wspólną polityką w zakresie publicznoprawnego nadzoru nad wprowadzanymi do obrotu wyrobami budowlanymi, dlatego też ustawa o wyrobach budowlanych szeroko nawiązuje do ustawodawstwa europejskiego.

Autorki prezentowanego komentarza będące profesorami na kierunku prawo na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Prawnych Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu posiadają również wieloletnią praktykę prawniczą i zawodową w sferze budownictwa i nieruchomości.

Mając świadomość, że prawna regulacja dotycząca wyrobów budowlanych może zainteresować nie tylko specjalistów z zakresu prawa, ale także z zakresu szeroko rozumianego budownictwa, ekonomii oraz menedżerów zajmujących się obrotem wyrobami budowlanymi, studentów i pracowników naukowych różnych dziedzin, starałyśmy się uwzględnić oraz pokazać najważniejsze zmiany prawa, a także ich ewentualne skutki. Licząc na życzliwe przyjęcie, czekamy na uwagi i postulaty rozszerzenia prezentowanej problematyki.

Helena Kisilowska, Joanna Smarż

UWAGI WSTĘPNE

Dnia 1.01.2016 r. i 1.01.2017 r. weszły w życie zmiany do ustawy o wyrobach budowlanych dostosowujące polskie przepisy prawne do przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej. System europejski został uregulowany rozporządzeniem 305/2011.

Zgodnie z art. 288 TFUE wspólne rozporządzenia Rady UE i PE są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich UE i mają pierwszeństwo w ich stosowaniu przed ustawami krajowymi. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 spowodowało, że na terenie całej UE dla wyrobów budowlanych objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi obowiązują te same zasady i ograniczenia legalnego wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku. Wymagało to dostosowania do wymogów unijnych również prawa polskiego.

Obowiązujący w Polsce system europejski dotyczy przede wszystkim wyrobów budowlanych oznakowanych znakiem europejskim CE. Warunkiem pozwalającym na wprowadzenie tego typu wyrobów do obrotu i udostępnienia ich na rynku jest przeprowadzenie oceny indywidualnych właściwości użytkowych wyrobu określonych w specyfikacjach technicznych sporządzonych na podstawie odpowiedniej normy zharmonizowanej, a w przypadku wyrobów nieobjętych w pełni normami zharmonizowanymi – ocena właściwości określonych w Europejskich Ocenach Technicznych. Przed wprowadzeniem wyrobu budowlanego do

obrotu i oznakowaniem znakiem CE producent jest zobowiązany sporządzić deklarację właściwości użytkowych¹.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 pozostawiło państwom członkowskim UE możliwość regulowania, w ramach przepisów krajowych, zasad wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynkach krajowych wyrobów budowlanych nieobjętych normami zharmonizowanymi oraz tych, dla których nie została wydana europejska ocena techniczna. Od przepisów krajowych zależy też zakres wzajemnego uznawania możliwości wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych wprowadzonych legalnie na rynek w innym państwie członkowskim UE, a nieobjętych normami zharmonizowanymi i niepodlegających obowiązkowi ich wprowadzania do obrotu oraz udostępniania na rynku zgodnie z wymaganiami rozporządzenia 305/2011.

Chroniąc interes publiczny i słuszny interes obywateli, art. 1 Konstytucji RP podkreśla, że Rzeczypospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli. Proces budowlany cechują pewne specyficzne uwarunkowania. Należy uwzględnić, że obiekt budowlany trwa w czasie często znacznie dłużej niż życie jego twórców. Jego konstrukcja jest zazwyczaj bardzo skomplikowana i zawiera wiele elementów wymagających zakrycia lub zanikających w trakcie budowy, do których dotarcie może być w późniejszym czasie bardzo trudne lub wręcz niemożliwe². Wyroby budowlane użyte w trakcie budowy czy remontu podlegają częstym zmianom, a ich wpływ na zdrowie i życie ludzi jest oczywisty.

Właściwe wykonanie obiektu budowlanego i zastosowanie właściwych wyrobów budowlanych wiąże się też koniecznością ochrony interesów osób trzecich, a także zapewnienia ochrony ich bezpieczeństwa. Interwencja organów administracji publicznej już w trakcie użytkowania obiektu budowlanego może być niemożliwa, nie da się bowiem wrócić do stanu wyjściowego, np. w przypadku spowodowania zagrożenia dla

¹ Zgodnie z wcześniejszą regulacją prawną producent deklarował zgodność ze specyfikacją techniczną.

² H. Kisilowska, D. Sypniewski, *Prawo budowlane*, Warszawa 2012, s. 54 i n.

środowiska, katastrofy budowlanej, zatrucia ludzi lub zwierząt czy też zniszczenia dóbr kultury. Wszystkie te aspekty stwarzają konieczność poddania procesu wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku wyrobów budowlanych reglamentacji administracyjno-prawnej. Granicą tej regulacji powinna być – podobnie jak całego prawa administracyjnego – ochrona interesu publicznego.

Wolny rynek gospodarczy oznacza możliwość szerokiego przepływu wyrobów budowlanych w skali całej UE. Powoduje to szczególnie zainteresowanie tą problematyką w systemie prawnym UE. Warunki wprowadzania wyrobów budowlanych korespondują z zasadą zrównoważonego rozwoju – jedną z podstawowych zasad sformułowaną w art. 11 TFUE, który nakazuje uwzględnianie wymogów ochrony środowiska przy ustalaniu i realizacji polityk i działań unijnych.

Zarówno rozporządzenie 305/2011, jak i znowelizowana ustawa o wyrobach budowlanych przywiązują dużą wagę do bezpieczeństwa ludzi i ochrony środowiska, a także trwałego oraz zrównoważonego rozwoju zapewniającego właściwy poziom i komfort życia obecnych, jak również przyszłych pokoleń korzystających z nowoczesnych i tradycyjnych wyrobów budowlanych.

Budownictwo to silna ingerencja w środowisko naturalne, jak również ważny czynnik rozwoju cywilizacyjnego społeczeństwa. Wyroby budowlane stanowią istotny segment gospodarki oraz element konkurencji na rynkach światowych. Prawo wyrobów budowlanych musi odgrywać nie tylko rolę wychowawczą, edukacyjną, ale też policyjną, zapobiegającą nieodwracalnym, negatywnym konsekwencjom. Celem wprowadzonych zmian jest poprawa przejrzystości i skuteczności regulacji prawnej dotyczącej wyrobów budowlanych, zapewnienie prawidłowego działania rynku wyrobów budowlanych, przede wszystkim dzięki wprowadzeniu zharmonizowanych specyfikacji technicznych służących do określenia właściwości użytkowych wytwarzanych wyrobów budowlanych.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 w zasadniczy sposób zmieniło wcześniejsze zasady tworzące wspólny rynek wyrobów budowlanych wynikające z dyrektywy 89/106/EWG, odchodząc od koncepcji „nowego podejścia” na rzecz wiarygodnego opisywania właściwości użytkowych wyrobu budowlanego wprowadzanego do obrotu, a oznakowanie CE potwierdza zgodność oznakowanego wyrobu budowlanego z deklarowanymi właściwościami użytkowymi. Wymagało to również zmiany przepisów regulujących wprowadzanie do obrotu i udostępnianie na rynku wyrobów budowlanych nieobjętych wymogami rozporządzenia 305/2011, w tym również określenie właściwości organów wykonujących zadania wynikające zarówno z rozporządzenia 305/2011, jak i krajowych przepisów prawa. Znowelizowana ustawa wzmacnia uprawnienia nadzoru budowlanego w zakresie nadzoru i kontroli wyrobów budowlanych oraz nadzoru Prezesa UOKiK jako organu monitorującego funkcjonowanie systemu kontroli wyrobów.

Równocześnie znowelizowane zostało Prawo budowlane z 1994 r. oraz uchwalono ustawę o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Oba akty prawne to istotne regulacje dotyczące wyrobów budowlanych, co zostało podkreślone w komentarzu.

USTAWA

z 16.04.2004 r.

o wyrobach budowlanych³

(Dz.U. z 2016 r. poz. 1570)

³ Niniejsza ustawa wdraża postanowienia dyrektywy 89/106/EWG z 21.12.1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych.

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

W wielu ustawach na początku zawarte są przepisy ogólne. Przepisy te zawierają normy odnoszące się do całości ustawy, prezentują zakres pracy, cel wydania bądź nowelizacji ustawy, a także definicje zawartych w niej pojęć.

Ustawa o wyrobach budowlanych w swoim aktualnym brzmieniu zawartym w tekście jednolitym, opublikowanym w Dzienniku Ustaw z 2016 r. (poz. 1570), tego typu ogólne przepisy zawiera w rozdz. I, w art. 1–3.

Art. 1. [Przedmiot regulacji]

- 1. Ustawa określa zasady wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku krajowym wyrobów budowlanych, zasady kontroli wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku oraz określa właściwość organów w zakresie wykonywania zadań administracyjnych i obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5), zwanego dalej „rozporządzeniem Nr 305/2011”.**
- 2. Do akredytacji, autoryzacji i notyfikacji jednostek uczestniczących w procesie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 i 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542 i 1228).**

Zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy

Artykuł 1 u.w.b. prezentuje przedmiotowy zakres ustawy. Ustawodawca zwraca w nim uwagę na związek ustalonego zakresu oraz właściwości organów wykonujących zadania administracyjne z zadaniami i obowiązkami ustalonymi w rozp.305/2011. Ustawodawstwo UE obejmuje zarówno przepisy o charakterze generalnym, rozporządzenia, które z momentem ich wydania obowiązują *ex lege* we wszystkich państwach UE, a zatem również w Polsce, jak i dyrektywy, które wymagają wprowadzenia ich celów odrębnymi przepisami wewnętrznymi do porządku prawnego poszczególnych państw członkowskich.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 (*Construction Products Regulation*) obowiązuje w UE od 1.07.2013 r. Określa ono warunki dotyczące wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, właściwości użytkowe wyrobów budowlanych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk wyrobu oraz zasady oznakowania wyrobów, pozostawiając jednak państwom członkowskim możliwość regulowania w przepisach krajowych zasad wprowadzenia obrotu i udostępniania na rynku krajowym wyrobów budowlanych nieobjętych normami zharmonizowanymi, a także tych, dla których nie została wydana europejska ocena techniczna.

Jest to akt prawny bardzo obszerny. Liczy 68 artykułów oraz 5 załączników. Trzeba też zaznaczyć, że zał. V, dotyczący oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych, został już zmieniony rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 568/2014 z 18.02.2014 r. (Dz.Urz. UE L 157, s. 76). Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 zmieniło wcześniejsze podstawowe zasady, tworząc wspólny, jednolity rynek wyrobów budowlanych UE.

Podstawą obecnego systemu jest wiarygodny opis właściwości użytkowych wyrobu budowlanego wprowadzanego do obrotu przy użyciu zharmonizowanych specyfikacji technicznych⁴. Stosowane oznakowanie CE ma za zadanie potwierdzić zgodność oznakowanego wyrobu budowlanego

⁴ Por. art. 3 rozp.305/2011.

deklarowanymi właściwościami użytkowymi. Rozporządzenie zdefiniowało też wiele pojęć związanych z wyrobami budowlanymi, które to definicje powtarza również znowelizowana u.w.b.

Podmiotami stosunków prawnych regulowanych u.w.b. są producenci wyrobów, sprzedawcy oraz organy administracji publicznej i ich organy opiniodawczo-doradcze. Producenci i sprzedawcy wyrobów budowlanych mogą być zarówno osobami fizycznymi, jak i prawnymi, a także niemającymi osobowości prawnej spółkami prawa handlowego oraz wspólnikami spółek cywilnych.

Organy administracji publicznej stosujące u.w.b. działają na podstawie przepisów o postępowaniu administracyjnym zawartych przede wszystkim w k.p.a. ze zmianami wynikającymi z komentowanej ustawy. Wydawane decyzje administracyjne podlegają sądowej kontroli legalności w postępowaniu administracyjnym przed WSA i NSA.

W ust. 2 przepisu odsyła w kwestiach akredytacji i notyfikacji jednostek uczestniczących w procesie oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych do u.s.o.z.n.r. Zaznaczono przy tym, że przepisy przytoczonej ustawy stosuje się „odpowiednio”.

Sąd Najwyższy podkreśla, że pojęcie „odpowiedniości” stosowania określonego przepisu oznacza, że niektóre jego postanowienia będzie można stosować bez żadnej modyfikacji, inne natomiast muszą być odpowiednio zmodyfikowane, a jeszcze innych w ogóle nie będzie można stosować⁵.

W literaturze dominuje pogląd, że respektowanie zasady określoności przepisów prawa powinno oznaczać unikanie konstruowania przepisów odsyłających do przepisu zawierającego upoważnienie ustawowe do stosowania przepisów innej ustawy „odpowiednio”⁶.

⁵ Por. uchw. SN(7) z 17.01.2013 r., III CZP 57/12, OSNC 2013, nr 6, poz. 69.

⁶ Zob. A. Kozak, *Odsyłanie do przepisu zawierającego upoważnienie ustawowe przez użycie sformułowania „przepisy stosuje się odpowiednio”*, Departament Prawa Administracyjnego, Rządowe Centrum Legislacji, https://www.rcl.gov.pl/sites/zalaczniki/arttykul_23.pdf (dostęp: 14.02.2017 r.).

Prof. nadzw. dr hab. Helena Kisilowska oraz **prof. nadzw. dr hab. Joanna Smarż**, radca prawny, są pracownikami Katedry Prawa Wydziału Nauk Ekonomicznych i Prawnych Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu. Od wielu lat specjalizują się w problematyce szeroko pojętego prawa budowlanego i prawa publicznego gospodarczego; są autorkami wielu krajowych i zagranicznych publikacji naukowych i artykułów z tego zakresu. Posiadają wieloletnie praktyczne doświadczenie prawnicze, w tym dotyczące funkcjonowania prawa w środowisku technicznym.

Prezentowany komentarz jest pierwszym opracowaniem zawierającym pełne i przystępne omówienie przepisów ustawy o wyrobach budowlanych wraz z przepisami wykonawczymi, uwzględniającym najnowsze zmiany prawne, które weszły w życie w 2016 r. oraz od 1 stycznia 2017 r.

W publikacji przedstawiono m.in.:

- zasady wprowadzania wyrobów budowlanych do obrotu oraz udostępniania ich na rynku krajowym,
- obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów i sprzedawców w zakresie wyrobów budowlanych znakowanych znakiem budowlanym,
- zasady i przebieg kontroli oraz postępowania administracyjnego w sprawie wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu i udostępnianych na rynku krajowym, a także uprawnienia i obowiązki organów właściwych w zakresie kontroli i postępowania administracyjnego w tym obszarze,
- przepisy karne penalizujące utrudnianie wykonywania czynności kontrolnych oraz zagadnienie kar pieniężnych przewidzianych za niestosowanie przepisów ustawy.

Przytaczane poglądy doktryny i orzecznictwa umożliwiają szersze spojrzenie na kwestie stosowania i kontroli wyrobów budowlanych wprowadzanych do obrotu oraz udostępnianych na rynku krajowym.

Książka przeznaczona jest dla pracowników działów prawnych, a także menedżerów firm budowlanych oraz produkujących i sprzedających wyroby budowlane. Zainteresuje również kancelarie prawne oraz przedstawicieli nauki i studentów. Będzie pomocna dla kierowników budów, projektantów, architektów, zarządców nieruchomości oraz pracowników nadzoru budowlanego.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8107-258-8

CENA 149 ZŁ (W TYM 5% VAT)